

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9C/183/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108219574
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2022:1108219574.34

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Dominikou Horváthovou v spore žalobcu: H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, XXX XX Ž., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a v Ústave na výkon väzby Ilava, právny zástupca: JUDr. Igor Horanský, IČO: 51 019 884, so sídlom E.F. Scherera 4803/2, 921 01 Piešťany, proti žalovaným: 1) Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, 2) Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom Šagátova 1, 813 04 Bratislava, 3) Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, 4) Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava, so sídlom Mierové námestie 1, 019 01 Ilava, o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy 24.895,44 eur, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovaní v 1. a 3. rade **m a j ú p r á v o** na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

III. Žalovaným v 2. a 4. rade súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou dňa 13.06.2008 na Okresnom súde Bratislava I sa žalobca domáhal voči štátu - SR (žalovaný v 1. rade), aby ho súd zaviazal na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 750.000,- Sk (24.895,44 eur) a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je fyzická osoba nachádzajúca sa vo výkone trestu odňatia slobody. Žaloba sa týka obdobia, počas ktorého bol žalobca umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon väzby (ďalej len „ÚVTOS a ÚVV“) v Ilave od 23.11.2007 do 30.05.2008. Žalobca poukázal na zákaz diskriminácie, právo odsúdeného na kultúrnu a osvetovú činnosť a princípy ochrany osobnosti. Vo väznici dochádzalo k porušovaniu práv žalobcu, preto v predmetnom období žalobca podal rôzne sťažnosti a opravné prostriedky trestnoprávneho charakteru. Reakcia zo strany väznice bola tá, že žalobcovi vytvorili čo možno najhoršie podmienky, či už z pomsty alebo z dôvodu, aby ho ponížili. Vo väznici vytvorili dve skupiny, kde jednej bolo umožnené sledovať televíziu po večierke, ktorá je o 21:45, druhej - znevýhodnenej skupine to umožnené nebolo. Od 14.03.2008 bol žalobca znevýhodnený tak, že bol zaradený do skupiny s obmedzeným sledovaním TV. Ostatní väzni sa žalobcovi vysmievali, že nemohol dopozerať film atď. Väznica porušila § 33 ods. 2 a 3 zák. o VTOS a § 1, § 2 ods. 1 až 7 zák. č. 365/2004 Z.z., lebo so žalobcom zaobchádzala menej priaznivo ako s ostatnými väzňami. Žalobca je toho názoru, že nemusí preukazovať, že žalovaný porušil jeho práva a že ak sa dotknutá osoba sťažuje na porušenie zákazu mučenia, alebo ponížujúceho zaobchádzania, je to štát, kto musí dokazovať, že k takému zaobchádzaniu nedošlo. Žalobca zastáva názor, že hoci sledovanie TV nad rámec času možno považovať za výsadu, jej strata alebo upretie je trestom či obmedzujúcim zásahom do práv dotknutého subjektu. Náhradu nemajetkovej ujmy požaduje z titulu spravodlivého zadostučinenia, ktoré má slúžiť

ako zmiernenie krívd a súčasne výstraha, aby sa žalovaný podobného konania už nedopúšťal. Žalobca súdu nepredložil žiadne dôkazy, ani žiadne nežiadal vykonať.

3. Dňa 17.06.2009 bol spis postúpený na prejednanie Okresnému súdu v Piešťanoch.

4. Rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn.: 1748/2014 (N 1342/10) zo dňa 21.10.2014 bol žalobcovi určený advokát na zastupovanie v predmetnej veci.

5. Žalovaný v 1. rade k žalobe vyjadril podaním zo dňa 13.10.2015 a uviedol, že považuje žalobný návrh na neurčitý, nakoľko nie je zrejmé z akého titulu si žalobca uplatňuje náhradu škody, či ujmy, keď v žalobe pasívnu legitimáciu žalovaného určil podľa zák. č. 514/2003 Z.z., avšak škody sa domáha podľa § 11 Občianskeho zákonníka a súčasne ju odvodzuje od zákazu diskriminácie podľa zák. č. 365/2004 alebo porušenia práv odsúdeného podľa zák. č. 475/2005 Z.z. Čo sa týka sledovania TV, aj zo samotných výrokov žalobcu vyplýva, že právo na porušenie sledovania TV mu umožnené bolo, namieta len jeho rozsah. Neoprávnenosť zásahu však nijako nepreukázal. Žalobca je zaradený do skupiny odsúdených s najprísnejším stupňom stráženia, čomu zodpovedá ak rozsah obmedzení práv, ktoré sa na skupinu odsúdených vzťahujú, teda zo strany žalobcu ide skôr o komunikovanie nespokojnosti s tým, že vykonáva trest odňatia slobody s uvedeným zaradením. Žalobcove tvrdenia, že sa stal terčom posmeškom a týrania zo strany dozorcov považuje za účelové, v snahe vyvolať falošný dojem diskriminovanej osoby. Táto argumentácia je súdu predložená zjavne z dôvodu vyvolania dojmu, že od žalobcu nie je spravodlivé požadovať unesenia dôkazného bremena a jeho presunu na žalovaného. Pokiaľ súd posúdi nárok žalobcu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., žalovaný namieta, že na vznik zodpovednosti sa vyžaduje kumulatívne splnenie podmienok, a to nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť, pričom ani z jedna z podmienok nie je daná a zo strany žalobcu preukázaná. Pokiaľ súd bude posudzovať žalobný nárok podľa § 11 Občianskeho zákonníka, žalovaný v 1. rade namieta nedostatok pasívnej legitimácie, lebo pri konaniach na ochranu osobnosti sú účastníkmi konania narušiteľ - teda osoba, ktorá neoprávnene zasiahla do práva na ochranu osobnosti (ÚVTOS Ilava). Pokiaľ súd posúdi nárok podľa antidiskriminačného zákona, opätovne žalovaný v 1. rade nemôže byť pasívne vecne legitimovaný v spore, lebo nie je subjektom, kto údajne nedodrжал zásadu rovnakého zaobchádzania, navyše predmetný zákon nie je možné aplikovať na právne vzťahy odsúdeného vo výkone trestu, lebo nejde o pracovnoprávne vzťahy. Žalovaný v 1. rade žiadal žalobu odmietnuť, alebo zamietnuť a náhradu trov konania.

6. Písomným podaním doručeným súdu dňa 10.11.2015 žalobca rozšíril okruh účastníkov na strane žalovaných a žiadal, aby súd pripustil ich vstup do konania: Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“), Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „GRZVJS“) a Ústav na výkon trestu odňatia slobody a ústav na výkon väzby v Leopoldove (ďalej len „ÚVTOS Leopoldov“). Uznesením zo dňa 16.12.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.12.2015 súd pripustil vstup do konania na strane žalovaných: GRZVJS (žalovaný v 2. rade) a ÚVTOS Leopoldov (žalovaný v 3. rade).

7. Písomným podaním doručeným súdu dňa 21.12.2015 žalobca rozšíril okruh účastníkov na strane žalovaných a žiadal, aby súd pripustil ich vstup do konania: Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) a ÚVTOS a ÚVV Ilava. Uznesením zo dňa 22.12.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2015 súd pripustil vstup do konania na strane žalovaných: MS SR (žalovaný v 4. rade) a ÚVTOS a ÚVV Ilava (žalovaný v 5. rade).

8. Žalovaný v 2. rade (GRZVJS) sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 04.01.2016 a uviedol, že vznáša námietku premlčania, námietku nedostatku pasívnej legitimácie v spore. GRZVJS je samostatnou rozpočtovou organizáciou štátu a má postavenie právnickej osoby, avšak v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody je vylúčené, aby GRZVJS spôsobilo žalobcovi akúkoľvek škodu, aj keby skutočne k porušeniu práv žalobcu došlo. Žalobca bol podľa záznamov umiestnený v ÚVTOS Ilava od 23.11.2007 do 30.05.2008, avšak v období od 15.02.2008 do 05.03.2008 sa nachádzal na liečení v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu slobody v Trenčíne. Poukázal, že je potrebné odlišovať účasť na kultúrno-osvetovej činnosti doživotne odsúdených a odsúdených na krátkodobejšie tresty. Kultúrno-osvetová činnosť je definovaná v zákone o výkone trestu ako jedno z „ostatných“ práv, nie „základných sociálnych práv“, pričom čas sledovania TV je upravený v ústavnom poriadku toho-ktorého ústavu. Pokiaľ nie je časový limit zákonom stanovený (ako napr. pri práve odsúdených telefonovať), ústav je oprávnený časový rozvrh nastaviť vo vlastnej kompetencii. Časový harmonogram stanovený v ÚVTOS Ilava pre diferenciačnú podskupinu „D1“ žalovaný v 2. rade hodnotí ako v súlade s právnym poriadkom a v žiadnom prípade nie diskriminačný. Poukázal na rozsudky OS BA I sp. zn.: 16C/122/2007 a 24C/86/2007 v obdobných veciach týkajúcich sa žalobcu. K právnemu titulu náhrady škody porušením antidiskriminačného zákona žalovaný v 2. rade namieta, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania vzniku škody alebo takého konania zo strany ÚVTOS Ilava, ktoré by mohlo byť hodnotené ako porušujúce zásadu rovnakého zaobchádzania. Ohľadom náhrady

škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. žalobca namieta nenaplnenie podmienok ustanovených zákonom a existenciu nezákonného rozhodnutia či nesprávneho úradného postupu zo strany ÚVTOS Ilava. Z pohľadu ochrany osobnosti nemožno hovoriť o tom, že by bola znížená žalobcova dôstojnosť ako fyzickej osoby v spoločnosti. Navrhol žalobu zamietnuť.

9. ÚVTOS Leopoldov (žalovaný v 3. rade) sa vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 07.01.2016 a uviedol, že žalobca v období, o ktorom tvrdí, že boli porušené jeho práva, nebol umiestnený v ÚVTOS Leopoldov, je preto vylúčené, aby žalovaný v 3. rade spôsobil žalobcovi akúkoľvek škodu. Vzniesol námietku premlčania a nedostatku pasívnej legitímácie v spore.

10. MS SR (žalovaný v 4. rade) sa vyjadril k žalobe a tvrdeniam žalobcu písomným podaním zo dňa 07.01.2016 zhodne s vyjadrením žalovaného v 1. rade, namieta aj nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v spore a žiadal žalobu zamietnuť.

11. ÚVTOS a ÚVV Ilava (žalovaný v 5. rade) sa vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 08.01.2016 a uviedol, že žalobca získal vedomosť o údajnom nezákonnom zásahu do jeho práv najneskôr 14.03.2008, jeho nárok voči žalovanému v 5. rade je teda premlčaný.

12. Písomným podaním doručeným súdu dňa 18.11.2016 sa vyjadril žalobca a uviedol v nadväznosti na podania žalovaných v 2. až 5. rade nasledovné: právo sledovať TV kategorizoval ESLP (už aj vo veci rozsudku 31827/02 A. vs. Slovensko) ako „právo na súkromný a rodinný život“. Skutočnosť, že väznica si mala určuje časový rámec sledovania TV nevylučuje, že žalobca bol diskriminovaný. Riaditelia väzníc môžu medzi sebou súťažiť, kto vytvorí pre odsúdených horšie obmedzenia, ale práva odsúdených platia na území SR pre každého rovnako. Ohľadom žiadosti na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., túto žalobca podal. Podľa Európskych väzenských pravidiel majú odsúdení na doživotie mať väčší rozsah záujmových aktivít, ako kompenzáciu za sprísnený režim. Dokazovanie bolo žalobcovi upreté, lebo nebol dosiaľ vypočutý ani jeden svedok. Navrhol vypočuť všetkých odsúdených vo väznici v Leopoldove a Ilave - spolu 35 osôb.

13. Písomným podaním doručeným súdu dňa 06.04.2017 reagoval žalovaný v 2. rade (GRZVJS) a v súvislosti námietkou pasívnej vecnej legitímácie poukázal na rozhodnutia OS BA I sp. zn.: 12C/55/2007, OS Trenčín sp. zn.: 14C/403/2012, 17C/172/2014.

14. Na pojednávaní dňa 14.05.2018 súd pripustil zmenu žaloby podľa návrhu žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu v nasledovnom znení: „Žalovaní v 1. až 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 24.895,44 eur, trovy konania a právneho zastúpenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“ Vzhľadom na neprítomnosť žalovaného v 1.a 4. rade na pojednávaní, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.06.2018.

15. Na pojednávaní dňa 14.05.2018 súd vypočul žalobcu, ktorý uviedol, že k diskriminácii došlo tak, ako uviedol v žalobnom návrhu, svoj nárok opiera o § 11 OZ a súčasne o zák. č. 514/2003 Z.z., lebo došlo k nezákonnému rozhodnutiu. Doklad o predbežnom prejednaní veci na MS SR súdu nepredložil, lebo nemá vyhotovené kópie. Žiadne ďalšie dôkazy nenavrhol vykonať. Žalobca prostredníctvom ustanoveného právneho zástupcu vzal žalobu voči žalovanému v 3. rade (ÚVTOS Leopoldov) späť, lebo rozšírenie žaloby v tejto časti bolo chybou v písaní. Žalovaný v 3. rade so späťvzatím súhlasil a uplatnil si náhradu trov konania.

16. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 04.03.2019 tak, že výrokom I. konanie voči žalovanému v 3. rade zastavil, výrokom II. žalobcu zamietol, výrokom III. priznal žalovaným v 1., 2., a 4. rade právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, výrokom IV. žalovanému v 3. rade priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% a výrokom V. žalovanému v 5. rade náhradu trov konania nepriznal.

17. Uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 24Co/180/2019 zo dňa 05.11.2019 odvolací súd výrokom I. odvolanie žalobcu zo dňa 5.4.2019 proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie odmietol, výrokom II. žalovanému v 3. rade priznal náhradu trov odvolacieho konania, výrokom III. rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., V. zrušil a vrátil na nové konanie. Z odôvodnenia vyplynulo, že právo strán sporu na doručenie procesných vyjadrení ostatných strán sporu treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces. Nedoručenie vyjadrení žalovaných advokátovi žalobcu, ktoré majú z hľadiska ich obsahu podstatný význam pre výsledok sporu, keďže obsahujú skutkový rozbor prejednávanej veci a právne argumenty, vytvára bezpochyby stav nerovnosti strán sporu v konaní pred súdom. V odôvodnení rozsudku majú byť uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitost' zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmaného rozsudku podľa názoru odvolacieho súdu absentovalo.

18. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci:

19. Rozhodnutím Centra právnej pomoci v Nitre č. s.: KaNR/2917/2020 zo dňa 11.02.2020 bolo zmenené rozhodnutie zo dňa 21.10.2014 tak, že žalobcovi bol určený nový advokát na poskytovanie právnej pomoci v prejednávanej veci.

20. Rozhodnutím Centra právnej pomoci (ďalej len „CPP“) v Nitre č. s.: KaNR/2917/2020 zo dňa 18.05.2020 bolo žalobcovi odňaté poskytovanie právnej pomoci v prejednávanej veci.

21. Uznesením zo dňa 27.05.2020 bol žalobca vyzvaný na uplatnenie prostriedkov procesného útoku. Na predmetné uznesenie nijako nereagoval. Opätovne bol žalobca vyzvaný na uplatnenie prostriedkov procesného útoku uznesením zo dňa 05.10.2021. Na uznesenie žalobca reagoval listom zo dňa 10.10.2021 a uviedol, že trvá na všetkých označených dôkazov (pozn. súdom - žalobca v konaní neoznačil žiadne listinné dôkazy), najmä výsluch svedkov (žalobca neuviedol ktorých).

22. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 10.06.2020 žalobca namietol, že rozhodnutie CPP o odňatí právnej pomoci napadol žalobou na Krajskom súde v Nitre a žiadal, aby sa vo veci nepojednávalo, kým mu nebude pridelený právny zástupca. Z jeho strany právne zastúpenie ukončené nebolo.

23. Elektronickým podaním doručeným súdu dňa 25.06.2020 sa vyjadril žalovaný v 4. rade s tým, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok na priznanie náhrady škody, nepreukázal ani neoprávnený zásah do žalobcovej osobnosti. Opätovne zdôraznil námietku pasívnej vecnej legitímácie v spore. Predložil časový rozvrh dňa pre oddiel doživotných trestov.

24. Podaním zo dňa 24.06.2020 sa vyjadril žalovaný v 2. rade, ktorý namietol, že nerealizuje žiadne úkony, ktoré súvisia s výkonom trestu odňatia slobody žalobcu, jeho nárok je potrebné považovať za nepreukázaný a tvrdenia ohľadom vzniknutej nemajetkovej ujmy za subjektívne, zavádzajúce a ničím nepodložené.

25. Uznesením zo dňa 23.11.2020 súd konanie prerušil do skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Nitre sp. zn.: 26S/27/2020. Voči tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie podaním zo dňa 30.11.2020 s tým, že bez doriešenia tejto otázky nemožno v konaní pokračovať, ale súd má najsť iné riešenie, lebo kým sa o tejto otázke rozhodne, môže prejsť roky.

26. Uznesením zo dňa 14.09.2021 súd uznesenie zo dňa 23.11.2020 zrušil, lebo dospel k záveru, že konanie o správnej žalobe vecne nesúvisí s prerušeným konaním, teda nemôže relevantne ovplyvniť výsledok sporu. Predmetom správneho súdneho konania vedeného na krajskom súde v Nitre je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi v prejednávanej veci. Vyriešenie nároku žalobcu na poskytnutie právnej pomoci v danom spore však nie je právne významné pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o podanej žalobe, t.j. v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre sa nerieši otázka, ktorá by bola prejudiciálnou vo vzťahu k riešeniu sporu vo veci samej a nie je daný dôvod na fakultatívne prerušenie konania podľa §164 CSP. Žalobca je pánom sporu a keďže on sám v predmetnom odvolaní uviedol, že samotné rozhodnutie o správnej žalobe nie je dôvodom na prerušenie konania, nebol tak daný dôvod na fakultatívne prerušenie konania, ktoré by bolo nevyhnutné. (por. uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 23Co/6/2021 zo dňa 15.03.2021)

27. Z uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 26S/27/2020 zo dňa 24.02.2022 súd zistil, že konanie bolo zastavené. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci č. KaNR/2917/2020 zo dňa 18.05.2020 bolo vylúčené na samostatné konania a je vedené pod sp. zn.: 26S/19/2021 a nie je právoplatne skončené.

28. Z listiny - Časový rozvrh dňa platného od 15.03.2008, vydaného riaditeľom ÚVTOS Ilava, I. sektor . blok B pravá strana, oddiel doživotných trestov je zrejmé, že vo večerných hodinách bol vymedzený čas na sledovanie TV od 19:10 do 21:35, od 21:35 do 21:45 príprava na večierku a o 21:45 večierka. Z uvedeného harmonogramu nevyplýva, že by odsúdení v oddiele doživotných trestov mali vytvorené skupiny s odlišným časovým režimom.

29. Z Rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 1T/1/2005 zo dňa 17.01.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.11.2007 (vo vzťahu k žalobcovi) vyplynulo, že žalobca ako obžalovaný bol uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho trestného činu vraždy a trestného činu nedovoleného ozbrojovania a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody na doživotie v III. nápravno-výchovnej skupine. Z odôvodnenia vyplynulo aj to, že znalci z odvetvia psychiatrie konštatovali pri skúmaní duševného stavu žalobcu, že netrpel ani netrpí žiadnou duševnou chorobou, jeho dissociálna porucha osobnosti nemala vplyv na jeho rozpoznávacie ani ovládacie schopnosti, vrodená osobnostná anomália u neho nie je bežnými medicínskymi a psychiatrickými liečebnými metódami ovplyvniteľná. U žalobcu ide o presadzujúcu sa osobnosť, nie zvýraznene agresívnu, no výrazne egocentrickú, len povrchne sociálne konformnú, so snahou uplatniť sa, kontrolovať situáciu, citovo chladná, s plochšou, egocentrickou afektemotivitou, so stabilizovanou konfiguráciou antisociálnych rysov, absenteje prežívanie pocitov viny.

Možnosť resocializácie hodnotil znalec ako výrazne sťaženú so značne neistotu prognózou, záver o značnej sťaženosti sa blíži koncu kontinua, alebo k hranici blížiacej sa nemožnosti nápravy. Trest mu bol uložený s prihliadnutím na jeho osobnostné črty zistené znaleckým dokazovaním, zrejmej neúcte k ľudskému životu, morálnej zvrhlosti a bezcitnosti, bezohľadnom sebecke, gradáciu páchania trestnej činnosti a reálnu recidívu páchania trestnej činnosti.

30. Z Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 1To/12/2007 zo dňa 07.11.2007 vyplynulo, že odvolanie žalobcu sa zamieťa. Z odôvodnenia je zrejmé, že odvolací súd mal za preukázané, že žalobca vo všetkých troch prípadoch vopred premysleným, plánovaným konaním, obzvlášť surovým spôsobom chladnokrvne, bezohľadne a bezcitne strelnou zbraňou zaútočil na životy troch nič netušiacich poškodených, ktorých výstrelmi pri jednotlivých skutkoch usmrtil.

31. Podľa § 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v znení účinnom v rozhodnom období, (ďalej len „Zákon o zodpovednosti za škodu pri VVS“), tento zákon upravuje a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len „územná samospráva“) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy, c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

32. Podľa § 3 ods. 1 Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

33. Podľa § 4 ods. 1 písm. c) Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

34. Podľa § 4 ods. 2 Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

35. Podľa § 9 ods. 1 a 2 Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

36. Podľa § 15 ods. 1 Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

37. Podľa § 16 ods. 1 Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

38. Podľa § 1 zák. 365/2004 Z.z., o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), v znení účinnom v rozhodnom období, tento zákon upravuje uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania a ustanovuje prostriedky právnej ochrany, ak dôjde k porušeniu tejto zásady.

39. Podľa § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona, štátne orgány, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby sú povinné dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

40. Podľa § 11 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

41. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

42. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

43. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

44. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v rozhodnom období, ďalej len zákon o VTOS, vo výkone trestu sa rešpektuje ľudská dôstojnosť odsúdeného a nesmú byť použité kruté, neľudské alebo ponižujúce spôsoby zaobchádzania alebo trestania.

45. Podľa § 33 ods. 1 a 2 zák. o VTOS, kultúrno-osvetová činnosť je súhrn záujmových aktivít a aktivít vo voľnom čase, ktoré odsúdenému sprostredkujú sústavu akceptovateľných vzorcov konania a správania, medziľudských vzťahov, úcty k životu a spoločnosti. Odsúdenému možno povoliť prijatie balíka obsahujúceho študijné materiály, literatúru a veci na záujmovú a športovú činnosť zodpovedajúce možnostiam ich uloženia a využitia v ústave.

46. Podľa § 34 ods. 2 zák. o VTOS, odsúdený môže rozhlasové vysielanie počúvať a televízne vysielanie sledovať v čase určenom v časovom rozvrhu dňa spôsobom, ktorý nenarúša ústavný poriadok. Odsúdenému sa tiež umožní počúvanie rozhlasového vysielania prostredníctvom rozhlasu inštalovaného v cele a v stanovenom rozsahu sledovanie televízneho vysielania alebo programu zo záznamu.

47. Podľa § 64 ods. 6 a 7 zák. č. 4/2001 zák. o Zbore väzenskej a justičnej strážne, štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú zborom alebo jeho príslušníkom v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania osoby alebo oprávneného zákroku príslušníka zboru. Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

48. V predmetnej veci sa žalobca domáhal náhrady ujmy vyjadrenej v peniazoch z titulu znevýhodnenia a diskriminácie, lebo bol v období od 14.03.2008 do 30.05.2008 zaradený do skupiny odsúdených, ktorí nemohli sledovať TV nad časový rámec stanovený ústavom na výkon trestu - po večierke. V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalobca vykonáva trest odňatia slobody na doživotie. Z Rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 1T/1/2005 zo dňa 17.01.2007 je zrejmé, že žalobca ako obžalovaný bol uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho trestného činu vraždy a trestného činu nedovoleného ozbrojovania a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody na doživotie v III. nápravno-výchovnej skupine. Trest mu bol uložený s prihliadnutím na jeho osobnostné črty zistené znaleckým dokazovaním, zrejmej neúcte k ľudskému životu, morálnej zvrhlosti a bezcitnosti, bezohľadnom sebecke, gradáciu páchania trestnej činnosti a reálnu recidívu páchania trestnej činnosti. Z Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 1To/12/2007 zo dňa 07.11.2007 vyplynulo, že odvolanie žalobcu sa zamietá. Z odôvodnenia je zrejmé, že odvolací súd mal za preukázané, že žalobca vo všetkých troch prípadoch vopred premysleným, plánovaným konaním, obzvlášť surovým spôsobom chladnokrvne, bezohľadne a bezcitne strelnou zbraňou zaútočil na životy troch nič netušiacich poškodených, ktorých výstrelmi pri jednotlivých skutkoch usmrtil.

49. Spornou skutočnosťou v konaní bolo, či bol žalobca obmedzený v sledovaní TV, ak áno, či obmedzenie mohlo prívodiť zníženie jeho dôstojnosti, resp. inú ujmu na jeho právach, ďalej bolo sporné premlčanie uplatneného nároku a otázka pasívnej vecnej legitímácie.

50. Pokiaľ ide o samotné sledovanie TV v prvom rade súd zdôrazňuje, že žalobca nepreukázal že by reálne došlo k tomu, že bol obmedzený v sledovaní TV po večierke. V konaní netvrdil, ani nepreukazoval, že by sledovať TV nemohol vôbec, alebo že by ju nemohol sledovať v čase, keď na túto činnosť bol vymedzený čas podľa časového harmonogramu, namietal len to, že mu to nebolo umožnené nad časový harmonogram, teda v čase, keď podľa časového harmonogramu už bola večierka. Pokiaľ by sa tak aj stalo, išlo by o sledovanie TV nad povolený časový rámec, čo si uvedomuje aj samotný žalobca (viď tvrdenia obsiahnuté v žalobe: „hoci sledovanie TV nad rámec času možno považovať za výsadu, jej strata alebo upretie je trestom či obmedzujúcim zásahom do práv dotknutého subjektu“). Pokiaľ by aj došlo k uvedenému upretiu výsady (výhody) - čo nebolo súdu preukázané, upretie znevýhodnenia nemožno v nijakom prípade považovať za diskrimináciu, či ponižovanie odsúdeného na doživotný trest odňatia slobody.

51. Súd osobitne zdôrazňuje, že žalobca počas celého konania nenavrhol vykonať žiadne listinné dôkazy. Neučinil tak ani po ďalších uzneseniach, ktorými bol vyzvaný na uplatnenie prostriedkov procesného útoku (bod 21). Na uznesenie zo dňa 05.10.2021 žalobca reagoval listom zo dňa 10.10.2021 a uviedol, že trvá na všetkých označených dôkazoch (pozn. súdu - žalobca v konaní neoznačil žiadne listinné dôkazy), najmä výsluch svedkov (žalobca neuviedol ktorých).

52. Pokiaľ ide o výsluch žalobcu, podaním zo dňa 23.11.2021 žalobca uviedol, že netrvá na svojej osobnej účasti na pojednávaní a žiada zrušiť predvedenie na pojednávanie. Žiada však, aby bol v konaní vypočutý cestou dožiadaného súdu. Podal opakovanú námietku zaujatosti, lebo sudca „naťahuje“ konanie a žiada prikázanie veci inému súdu. Podaním zo dňa 24.03.2022 žalobca opäť uviedol, že netrvá na svojej účasti na pojednávaní a žiadal o vypočutie prostredníctvom dožiadaného súdu. Žiadal prednostne doriešiť otázku jeho právneho zastupovania. Podaním zo dňa 04.05.2022, ktoré žalobca doručil súdu osobne na pojednávaní dňa 04.05.2022 uviedol, že nemá právnické vzdelanie a nemôže sa riadne pripraviť na pojednávanie, ani zabezpečiť si dôkazy. Podal opätovnú námietku zaujatosti, oznámil, že odmieta realizovať akékoľvek úkony v konaní, kým mu nebude umožnené realizovať jeho právo na právnu pomoc, jeho účasť na pojednávaní je len iluzórna a chce byť odvedený z pojednávacej miestnosti.

53. Na pojednávaní dňa 04.05.2022 žalobca uviedol, že navrhuje, aby súd prestal porušovať jeho práva, pretože už pred pol hodinou jasne uviedol, že nechce byť prítomný na pojednávaní, žiada aby bol odvedený. A napriek tomu ho súd pol hodinu núti realizovať nejaké práva, ktorých sa riadne vzdal, takže mu neoprávneným spôsobom zasahuje do jeho práva na súkromie. Žiada, aby súd prestal zneužívať svoju právomoc a dal ho odvieť zo súdneho pojednávania, pretože nemieni počúvať ani nepravdivú protokoláciu výpovedí a ani nezmysly, ktoré súd rieši, ktoré sú v rozpore s Ústavou aj s Dohovorom aj s Chartou aj so všetkým možným, takže jednoducho považuje to za ponižujúce. Z tohto dôvodu jasne a zrozumiteľne uviedol na začiatku pojednávania, že nechce byť prítomný na pojednávaní, žiada aby som bol odvedený, lebo právo byť na pojednávaní je právo a nie povinnosť a súd to zneužíva.

54. Podľa § 220 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd od výsluchu žalobcu upustil. Učinil tak z dôvodu, že žaloba bola podaná na súd dňa 13.06.2008, žalobca počas celého konania (okrem výnimky - návrhu na výsluch svedkov) nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Svoj výsluch ako dôkaz navrhol až v r. 2021 a hoci súd zabezpečil jeho prítomnosť na pojednávaní, žalobca vypovedať nechcel, lebo nemá právneho zástupcu a opakovane sa domáhal toho, aby bol odvedený z pojednávacej miestnosti. Súd má za to, že žalobca mal počas celého konania dostatok času a priestoru navrhovať dôkazy, pričom tak neučinil ani v období, keď bol zastúpený advokátom, ktorého mu prideliло centrum právnej pomoci. Navyše, súd na pojednávaní dňa 14.05.2018 súd žalobcu už vypočul, pričom tento uviedol len to, že k diskriminácii došlo tak, ako uviedol v žalobnom návrhu, svoj nárok opiera o § 11 OZ a súčasne o zák. č. 514/2003 Z.z., lebo došlo k nezákonnému rozhodnutiu. Neuvedol žiadne špecifické skutočnosti, ktoré by sa týkali žalobcom tvrdeného zásahu do jeho práv odopretím sledovania TV. Žiadne ďalšie dôkazy nenavrhol vykonať ani na tomto pojednávaní. Z pohľadu súdu by bolo nevhodné vykonať výsluch žalobcu dožiadaným súdom, nakoľko dožiadané súdy obvykle výsluchy realizujú v období od 6 do 12 mesiacov, čo vzhľadom na dĺžku konania súd nemohol akceptovať. Navyše na ktorýkoľvek dožiadaný súd by bolo potrebné žalobcu eskortovať z miesta výkonu trestu rovnako ako na tunajší súd, preto súd považoval za efektívnejšie a hospodárnejšie zabezpečiť účasť žalobcu priamo na pojednávaní.

56. Podľa § 12 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, ak sa fyzickej osobe rozhodnutím centra priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, centrum ju vyzve na uzavretie dohody o poskytovaní právnej pomoci s určeným advokátom alebo centrom a na udelenie plnomocenstva na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci určenému advokátovi alebo centru; súčasťou dohody je aj súhlas oprávnenej osoby s poskytovaním informácií centru podľa odseku 3.

57. Pokiaľ ide o to, že žalobca nemá právneho zástupcu, tu súd zdôrazňuje, že výsluch strany slúži na to, aby strana konania vypovedala o skutočnostiach, o ktorých má vedomosť ona sama a nie jej právny zástupca. Vzhľadom na to, že ku dňu vytýčeného pojednávania nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté o správnej žalobe žalobcu, ktorou napadol rozhodnutie CPP o odňatí právnej pomoci, súd z procesnej opatrnosti na každé pojednávanie volal aj právneho zástupcu žalobcu, pričom tento sa nedostavil. V prípade, ak je strane v konaní priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, právne zastúpenie tak nevzniká automaticky. Strana v konaní je povinná uzavrieť dohodu o poskytovaní právnej pomoci a udeliť advokátovi plnomocenstvo. Z uvedeného má súd za to, že právne zastúpenie takisto nekončí tým, že Centrum právnej pomoci odíme právnu pomoc, ale výpoveďou plnej moci a ukončením dohody o poskytovaní právnej pomoci. Tu sa však žalobca na dopyt súdu vyjadril, že on dohodu o poskytovaní

právnej pomoci nevypovedal, ani zastupovanie nijak neukončil. Právny zástupca takisto nepredložil doklad o ukončení zastupovania, hoci bol súdom vyzvaný, odkázal len na rozhodnutie CPP (bod 20.) Súd teda nemohol žalobcovi odňať možnosť konať pred súdom, ani obmedziť či uprieť žalobcovi jeho procesné práva, keď predvolanie aj všetky listiny doručoval nielen žalobcovi, alebo aj jeho právnomu zástupcovi a zabezpečil prítomnosť žalobcu na pojednávaní, keď žiadal byť vypočutý. (por. aj uznesenie ÚS SR sp. zn.: I. ÚS 209/2022 zo dňa 06.04.2022 v obdobnej veci, kde Ústavný súd odmietol sťažnosť žalobcu odôvodnenú (o.i.) porušením jeho práva na právnu pomoc)

58. Čo sa týka navrhnutých svedkov - 35 odsúdených väzňov vo väznici v Leopoldove a Ilave, ich výsluch súd vyhodnotil ako nevhodný a nadbytočný, najmä s prihliadnutím na to, že žalobca bol umiestnený na cele sám (podľa jeho vlastných tvrdení, ako aj tvrdení GRZVJS a ÚVV Ilava). Navyše, žalobca počas celého konania nijako nešpecifikoval o aké osoby by malo ísť, k čomu by mali vypovedať a súd nemá vedomosť ani tom, či v čase, keď malo dôjsť k údajnému zásahu do žalobcových práv v období od 14.03.2008 do 30.05.2008, boli vo výkone trestu odňatia slobody na doživotie tie isté osoby, ako v čase, keď by mal súd pristúpiť k ich výsluchu. Na základe uvedeného súd k vykonaniu tohto dôkazu nepristúpil z dôvodu jeho nadbytočnosti a nevhodnosti.

59. Za nosný dôkaz v konaní súd považoval listinu - Časový rozvrh dňa platného od 15.03.2008 (č.l. 966), vydaného riaditeľom ÚVTOS Ilava, I. sektor, blok B pravá strana, oddiel doživotných trestov je zrejme, že vo večerných hodinách bol vymedzený čas na sledovanie TV od 19:10 do 21:35, od 21:35 do 21:45 príprava na večierku a o 21:45 večierka. Z uvedeného harmonogramu súd nemal za preukázané, že by odsúdení v oddiele doživotných trestov mali vytvorené skupiny s odlišným časovým režimom, alebo že by tieto osoby mali byť rozdelené do skupín podľa určitého zvýhodnenia. Naopak, je zrejme, že časový harmonogram bol rovnaký pre všetky osoby vykonávajúce trest odňatia slobody v oddiele, kde bol umiestnený aj žalobca, a to nasledovný: 05:45 budíček, 05:45 - 06:30 osobná hygiena, raňajky, upratovanie, 06:30 - 07:00 príprava a vykonanie previerky stavu a ŽŤS, 07:00 - 15:00 zamestnanie - pracujúci, 07:00 - 08:00 osobné voľno, 08:00 - 11:45 KOČ (pozn. kultúrna osvetová činnosť), TV, práca pedagóga, 11:45 - 12:30 obed, 12:30 - 15:00 vychádzky (v trvaní 1 hodinu), osobné voľno, 15:00 - 16:45 KOČ, TV, 17:00 - 18:00 večera, 18:00 - 18:45 upratovanie izieb, 18:30 - 19:10 príprava a vykonanie previerky stavu a ŽŤS, 19:10 - 21:35 - TV, 21:35 - 21:45 príprava na večierku, 21:45 večierka.

60. Dôkazné bremeno postihuje vždy toho, kto niečo tvrdí, teda spravidla žalobcu. Žalovaný ako druhá procesná strana má povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú, že právo alebo nárok žalobcu nevzniklo prípadne zaniklo alebo sa zmenilo. Neunesenie dôkazného bremena má potom v konaní za následok procesný neúspech toho účastníka sporu, ktorý nedokázal preukázať ním tvrdené skutočnosti. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje toho účastníka, na ktorom spočívalo dôkazné bremeno a ktorý sa dostal do dôkaznej núdze, keďže neponúkol alebo nevedel ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti.

61. Súd konštatuje, že žalobca nepreukázal, že by došlo k porušeniu, alebo obmedzeniu žalobcových práv na kultúrnu a osvetovú činnosť, ani to, že by došlo k nesprávnemu úradnému postupu zaradením žalobcu do skupiny odsúdených podľa vnútornej diferenciacie odsúdených tak, že by mu bola spôsobená ujma akéhokoľvek charakteru a žalobu z uvedeného dôvodu zamietol.

62. Pokiaľ ide o námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2. až 4. rade, súd konštatuje, že je dôvodná. S prihliadnutím na charakter žalobcovho nároku a okruh účastníkov na strane žalovaných, bolo potrebné pristúpiť k posúdeniu nároku žalobcu z hľadiska vzťahujúcej sa právnej normy. Tu súd uzatvára, že nárok žalobcu na náhradu ujmy spôsobenej ÚVV Ilava nie je možné posudzovať podľa antidiskriminačného zákona. Z ust. § 1 antidiskriminačného zákona je zrejme, že ustanovuje predmet úpravy, ktorým je úprava zásady rovnakého zaobchádzania, najmä povinnosť dodržiavať túto zásadu v zákonom ustanovených oblastiach, a to: zásada rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení, zdravotnej starostlivosti, poskytovaní tovarov a služieb a vo vzdelaní (a) sociálnej pomoci, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnej sociálnej podpory a sociálnych výhod, b) zdravotnej starostlivosti, c) vzdelania, d) tovarov a služieb vrátane bývania, ktoré sú poskytované verejnosti právnickými osobami a fyzickými osobami-podnikateľmi), ďalej zásada rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch. Citované oblasti úpravy sa netýkajú práva žalobcu na kultúrnu a osvetovú činnosť. Obdobne, súd skúmal, či je možné žalobcov nárok na náhradu ujmy podradiť pod ust. § 11 a 13 OZ - ochrana osobnosti. Z použitia pojmu občianska česť a zo skutočnosti, že zákon chráni osobnosť občana, vyplýva, že zákon chce poskytnúť občianskoprávnu ochranu iba v prípadoch závažnejšieho porušenia cti vo sfére občianskoprávných vzťahov, ktoré predstavujú zásah do osobnosti občana. Tým je dostatočne vyjadrený zámer, že predmetom ochrany cti podľa

týchto ustanovení nemôžu byť menej závažné verbálne alebo iné urážky, pričom ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby zásah do práva na ochranu osobnosti bol objektívne spôsobilý takú ujmu osobnosti občana privodiť. Občiansky zákonník poskytuje túto ochranu len proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Podmienkou občianskoprávnej ochrany cti je to, aby zásah bol objektívne spôsobilý ujmu osobnosti občana privodiť. V danom prípade však nebolo možné konštatovať, že by konanie zamestnancov ÚVV Ilava smerovalo voči dôstojnosti, cti a vážnosti žalobcu v spoločnosti.

63. Podľa § 11 zák. o VTOS, zaobchádzanie s odsúdeným je súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa tohto zákona, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia.

64. Podľa § 12 zák. o VTOS, vonkajšia diferenciácia je výkon trestu podľa stupňa stráženia a riadi sa zásadou, že čím je vyšší stupeň stráženia, tým väčší je rozsah obmedzení; rovnako diferencovane je upravený aj výkon práv a formy zaobchádzania.

65. Podľa § 14 ods. 1 zák. o VTOS, vnútorná diferenciácia je umiestňovanie odsúdených do oddielov a skupín v rámci toho istého stupňa stráženia na zvýšenie účinnosti zaobchádzania s odsúdenými.

66. Je nepochybné, že pokiaľ žalobca odvodzoval svoju ujmu od zaradenie do znevýhodnenej skupiny odsúdených, je potrebné takéto zaradenie považovať za zaradenie podľa vnútornej diferenciácie podľa zák. o VTOS. Tu súd zdôrazňuje, že ak dôjde k nesprávnemu alebo diskriminačnému zaobchádzaniu s odsúdeným zaradením do skupiny vnútornou diferenciáciou v rámci ÚVV je potrebné uvedený postup podradiť pod § 9 ods. 1 a 2 Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS, nakoľko za nesprávny úradný postup sa považuje „iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb“. Súd teda posudzoval žalobcov nárok z hľadiska zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS a zameral sa na preskúmanie námietky nedostatku pasívnej legitímácie žalovaných v spore.

67. Otázka, či žalobca môže byť v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

68. V zmysle príslušných ust. Zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS a zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráž je zodpovedným subjektom štát. Pri výklade pojmu škoda podľa zákona o zodpovednosti za škodu pri VVS je potrebné vychádzať z toho, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu kvantifikovanú formou finančného zadosťučinenia. Žalobca v konaní označil žalovaných v 2. (GRZVJS), 3. (MS SR) a 4. rade (ÚVV Ilava), ktorí nie sú pasívne legitimovanými v spore. Súd preto žalobu v celom rozsahu voči nim zamietol. Vzhľadom na vyššie uvedené sa súd námietkou premlčania pre nadbytočnosť už nezaoberal.

69. Na okraj súd dopĺňa, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Žalobca súdu nepredložil žiadny doklad o tom, že by o predbežné prerokovanie nároku požiadal, hoci tvrdil, že tak učinil.

70. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

71. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

72. Nakoľko žalovaní 1. a 3. mali v konaní úspech v plnom rozsahu, súd im priznal právo na náhradu trov v rozsahu 100%.

73. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

74. O náhrade trov konania žalovaných v 2. a 4. rade súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a čl. 17 CSP tak, že síce úspešným žalovaným v 2. a 4. rade vzniklo právo na náhradu trov

konania voči žalobcovi, ale nakoľko zo spisu nevyplýva, že by im akékoľvek trovy vznikli a ich náhradu si ani neuplatnili, náhradu trov konania voči žalobcovi im súd nepriznal s prihliadnutím na čl. 17 CSP.

75. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).